

کارشناسان محیط‌زیست از انتصاب شینا انصاری استقبال کردند

پیشنهاد‌هایی به کلیددار خانه سبز

اول شهریورماه بالاخره سرنوشت سازمان محیط‌زیست در دولت چهاردهم مشخص شد. مسعود پزشکیان سه روز گذشته، در حکمی شینا انصاری را به‌عنوان رئیس سازمان محیط‌زیست کشور منصوب کرد. انتصاب انصاری تا به اینجای کار بازخورد‌های مثبتی از سوی فعالان و کنشگران محیط‌زیستی داشته است؛ چراکه انصاری را فردی از یدنه خود سازمان می‌دانند. انصاری علاوه بر تحصیلات مرتب، سابق ۷۹ از طریق آزمون استخدامی وارد سازمان شده و پس از آن ۸۱ سال ۸۱ به‌عنوان سرپرست اداره محیط‌زیست شهرستان ری منصوب شده بود. انصاری همچنین پس از آن در کارنامه خود در سال ۱۳۸۴ مسئولیت‌هایی مانند سرپرست اداره محیط‌زیست تهران، معاون اداره کل محیط‌زیست استان تهران، در سال ۱۳۸۹ معاونت فنی اداره کل محیط‌زیست استان البرز و در سال ۱۳۹۲ مدیرکل دفتر پایش فراگیر آلودگی سازمان حفاظت محیط‌زیست را دارد. همچنین ایجاد سامانه پایش کیفی هوای کشور، بسط و گسترش پایش آلاینده‌های محیط‌زیست، ارتقای وضعیت آزمایشگاه‌های معتمد محیط‌زیست، بهبود عملکرد خوداظهاری صنایع و تدوین چندین استاندارد شاخص محیط‌زیست و مشارکت در تهیه قانون هوای پاک و آیین‌نامه‌های اجرایی آن، قانون حفاظت از خاک و… از فعالیت‌های مهم انصاری در طول دوره ۶ساله مسئولیت مدیریتکلی دفتر پایش فراگیر بوده است. پس از اعلام خبر انتصاب او بر سازمان محیط‌زیست کشور، شنبه سوم شهریورماه در شبکه خبر حضور یافت و در قالب گفت‌وگوی خبری اولویت‌های سازمان محیط‌زیست کشور را برشمرد. آلودگی هوای استان‌های جنوبی، جنوب غربی و جنوب شرقی، اجرای قانون هوای پاک، حقایب تالاب‌ها، تغییر اقلیم، گردوغبار، خشکسالی، سیل و تغییر الگوی بارندگی، اجرای قانون پسماند، صدور مجوزبه صنایع آب‌پر، پسماندهای عفونی و صنعتی، فرورسنست زمین، الگوی غلط کشت، حقایب‌های فرامرزی و عدم اجرای سیاست‌های ۱۵گانه رهبر انقلاب را از مهم‌ترین چالش‌های محیط‌زیستی فعلی معرفی کرد. می‌توان به‌صراحت گفت انصاری در گفت‌وگوی ۴۰ دقیقه‌ای خود به‌دستی گروه‌ها و مشکلات زیست محیطی کشور را برشمرد و دقیقاً مشخص درست چالش‌های این حوزه، نشان داد یک فرد محیط‌زیستی و دغدغه‌مند محیط‌زیست کشور ریاست سازمان محیط‌زیست را برعهده گرفته است.

تعطیلی‌ها راهکار مقطعی هستند

انصاری در گفت‌وگوی خبری یکشنبه شب گفت: «ابتدا باید چالش‌های محیط‌زیست را به‌رسمیت بشناسیم، درهم تنیدگی آنها با موضوعات اجتماعی، اقتصادی، بوم‌شناختی، سلامت و حتی امنیت را مد نظر قرار دهیم تا در سطح بالا با هماهنگی بین‌بخشی موضوعات محیط‌زیست را حل و فصل کنیم. راهکارهای ضرب‌الاجلی مثل تعطیلی‌ها و یازوج و فردکردن خودروها که اغلب در فصول سرد سال اجرا می‌شود، راهکارهای

مقطعی هستند که به‌دلیل وارونگی هوا ناگزیر به اجرای آن هستیم. طبق اصل ۵۰ قانون اساسی حفاظت از محیط‌زیست یک وظیفه همگانی است ولی به نظر می‌رسد در طول ادوار مختلف این اصل بیشتر یک اصل تشریفاتی بوده در حالی‌که ما نیازمند این هستیم حتما مشارکت مردم را داشته باشیم، بسترهای مشارکت مردم را تسهیل کنیم.»

درویش: بهبود معیشتی کارمندان سازمان باید در اولویت قرارگیرد

اکنون اما فارغ از نگاه مدیر سازمان محیط‌زیست باید دید که محیط‌زیست کشور از نگاه فعالان و کنشگران این حوزه چه چالش‌هایی دارد که حل این چالش‌ها باید برای شینا انصاری در اولویت قرار گیرد. محمد درویش فعال و کنشگر محیط‌زیست و حر منصوری فعال زیست محیطی میانکاله در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به به این سوال پاسخ داده‌اند.

محمد درویش معتقد است اولویت اول انصاری باید بهبود وضعیت معیشتی و روحیه از دست رفته سازمان محیط‌زیست باشد. او در گفت‌وگو با «فرهیختگان» می‌گوید: «سازمان محیط‌زیست به شدت دچار فقر معیشتی بوده و روحیه پرسنل آن بسیار تضعیف شده است. همچنین اعتماد به نفس‌شان را در بسیاری از حوزه‌ها از دست داده‌اند. اینکه دولت برای اولین بار تصمیم گرفت پس از ۱۲ رتیبیسی که محیط‌زیست به خود دید، یک نفر از درون خود محیط‌زیست را به‌عنوان رئیس انتخاب کند، نشانه خوبی است. به‌رحال این امر می‌تواند به پرسنل بهفماند اگر خوب کار کنند و حداکثر توانمندی‌های خودشان را نشان دهند، این امکان وجود دارد که تا حد ریاست سازمان و معاونت رئیس‌جمهور پیش بروند. این فرصت بسیار خوبی در اختیار خانم انصاری است که از این برگ برنده نیز استفاده کند و یک موجی از تقویت روحیه در میان نیروهای خود ایجاد کند تا سازمان را از حالت افسردگی نیز نجات دهد. تقریباً شما هیچ کارشناس محیط‌زیستی را نمی‌بینید که با رسانه‌ها صحبت کند. مدام می‌گویند از عواقب گفت‌وگو با رسانه می‌ترسند و به‌طور کل، سازمان محیط‌زیست در حالت کما فرو رفته بود.» این کنشگر محیط‌زیست همچنین ادامه می‌دهد: «به‌رحال هر مدیری اگر بخواهد موثر باشد باید در ابتدا حال پرسنل سازمانش را بهبود ببخشد. وضعیت محیط‌بانان، وضعیت جالبی نیست و این افراد نباید غم‌نا و تأمین هزینه پزتین داشته باشند. گام دومی که باید خانم انصاری بردارد، این است که تلاش کرده فرهنگ نظامی‌گری و منطق چکمه‌ای که در سازمان حفاظت محیط‌زیست برقرار شده است را اصلاح کند. این منطق که یک ارتشی و نظامی بخواهد مسئولیت حراست سازمان را به‌عهده بگیرد و ما متخلفانی که در جامعه محلی وجود دارند را مانند دشمن متجاوز ببینیم، باید اصلاح شود. باید تلاش کرد یک فرد علمی و مدیر توانمند را در رأس یگان حفاظت سازمان محیط‌زیست قرار داد. امری که تا همین دهه پیش وجود داشت اما به یک یکباره شاهد ترویج نظامی‌گری شدیم؛

ماجرای برخورد فرانسوی‌ها با مالک تلگرام ابعاد اقتصادی_امنیتی مهمی دارد

فیلترینگ در فرودگاه

علی ملکی خبرنگار گروه شد روز

دستگیری و بازداشت مالک تلگرام در فرانسه خبری بود که حتی در پلتفرم‌های رقیب هم ترند شد و واکنش‌های زیادی به همراه داشت. «پاول دوروف» معروف به «مارک زاکربریگ روسیه» با اتهامات سنگینی مثل حمایت از تروریسم و قاچاق روپیه رو است و گفته می‌شود با توجه به این اتهامات به ۴۰ سال حبس محکوم شود. ماجرا اما فقط مربوط به بازداشت مالک تلگرام و اتهامات سنگین وارد شده به او نمی‌شود. چیزی که بسیاری از کاربران هم به آن پرداختند، «آزادی بیان» و ادعای غربی‌ها مبنی بر رعایت مطلق آن است. پاریس خود را مهد آزادی بیان می‌داند و به همین بهانه در برابر انتشار محتواهای «ضد حقوق بشری» سکوت می‌کند. از سوی دیگر مقامات این کشور مدیرعامل یک پلتفرم قائل به آزادی را محکوم به فهرستی از اتهامات سبک و سنگین می‌کند. تلگرامی که خاستگاه روسی دارد، در روسیه و تعداد دیگری از کشورهای جهان فیلتر است؛ چراکه به گفته عوامل آن، هیچ دسترسی‌ای به دولت‌ها برای کنترل محتواهای محلی نمی‌دهد. مدیران تلگرام حتی اعلام کرده‌اند طبق پروتکل‌های امنیتی در صورت دستگیری دوروف، اطلاعات مهم کاربران از سیستم حذف خواهد شد تا تحت هیچ شرایطی دست دولت‌ها به آنها نرسد. با کنار هم قرار دادن این گزاره‌ها این مساله به وجود می‌آید که آیا همه پلتفرم‌ها در خدمت قدرت‌ها هستند تا سرنوشتی مشابه پاول دوروف برایشان رقم نخورد؟

شبی که دوروف را گرفتند

بامداد یکشنبه کانال تلویزیونی TF۱ فرانسه خبر داد که پاول دوروف، بنیانگذار پیام‌رسان تلگرام، در آخرین ساعات روز شنبه توسط پلیس در فرودگاه «لوپور» در حومه پاریس در لحظه پیداه‌شدن از هواپیمای شخصی‌اش دستگیر شده است. این خبر به سرعت در رسانه‌های مختلف بین‌المللی بازتاب پیدا کرد. منابع خبری گزارش دادند مقامات قضایی فرانسه حکم بازداشت پاول دوروف را صادر کرده بودند و دستگاه امنیتی فرانسه پس از صدور این حکم اقدام به دستگیری او کردند. طبق گزارش‌های منتشر شده، صدور حکم بازداشت پاول دوروف به دلیل «عدم همکاری او با نیروهای امنیتی فرانسه» بوده است. این منابع اعلام کرده‌اند ممکن است مالک تلگرام با حکم ۲۰ سال زندان مواجه شود. مقامات قضایی فرانسه معتقدند دوروف به دلیل «حمایت از تروریسم، پولشویی، پنهان‌کاری، قاچاق مواد مخدر، محتوای پدوفیلی و…» به این مجازات متهم شده و شبکه TF۱ همچنین گزارش داده «انتشار پیام‌های رمزگذاری شده در تلگرام، یکی از دلایل اصلی شکایت مقامات اتحادیه اروپا علیه او بوده است. از سوی دیگر ماه‌هاست که پاول دوروف با همراهی عده‌ای از سرمایه‌گذاران، بازار ارزهای دیجیتال خود از جمله «تون‌کوین» و «نات‌کوین» را پرزنگ کرده و سعی داشته روزبه‌روز آنها را توسعه دهد و ارزهای جدیدتری نیز روانه بازار کند. قبال از موفق بودن یا نبودن او در این زمینه، این دو روزارز تا چند ساعت قبل از اعلام خبر بازداشت او در حال رشد بودند اما اعلام این خبر خط صعودی ارزش آنها را نزولی کرد و قیمت تون‌کوین حدود ۱۵ درصد سقوط کرد و نات‌کوین هم حدود ۱۵ درصد از ارزشش را از دست داد.

چراکه سازمان با کمبود امکانات برای تأمین نیروهایش مواجه بود و برای اینکه سازمان تجهیزات بگیرد، فرمانده یگان حفاظت از نظامی‌ها انتخاب شد. این کار غلطی بود که اتفاقاً از وقتی که اتفاق افتاد، هم تعداد شهدای محیط‌بان افزایش پیدا کرد و هم تعداد شهدای جنگلبان بیشتر شد. از آن سمت هم تعداد بیشتری از هموطنان متخلف ما کشته شدند و یک جنگ خاموش در صحنه طبیعت ایران اتفاق افتاده است. در صورتی‌که سازمان باید به‌سمت مجاب کردن جامعه محلی پیش‌بیش‌تر تا از آتش‌سوزی‌های عمدی و قاچاق سوخت و سایر تخلفات کاهش پیدا کند. هموطنان ما در روستاها بدانند که محیط‌بانان و جنگلبان‌ها دوستان‌شان هستند و در برابر هم اسلحه نکشند. بنابراین باید به‌سمت کاهش خشونت در طبیعت برویم و نیاز است که جامعه‌شناسان و روان‌شناسان و متخصصان کاربند به‌کار گرفته شوند تا بتوان این مساله را رفع و رجوع کرد.»

راهبری توسعه‌کشور باید در اولویت‌های سازمان محیط‌زیست قرارگیرد

درویش همچنین معتقد است سازمان محیط‌زیست باید چیدمان توسعه در کشور را رهبری کند. او می‌گوید: «به‌عنوان گام سوم معتقدم سازمان محیط‌زیست به‌عنوان یک نهاد حاکمیتی باید چیدمان توسعه در کشور را رهبری کند. خوشبختانه اکنون نیز مستمسک‌های قانونی خوبی برای این امر وجود دارد و نباید تنها به گزارش‌آزایی که برای این سازمان ارسال می‌شود، اکتفا کند. مثلاً وقتی که یک صنعت آب‌بر و آلاینده در مرکز ایران بخواهد مستقر شود، دیگر جزئیات آن صنعت را نباید بررسی کند. باید بگوید در اینجا بیلان منفی است و بار آلایندگی بالاست و می‌تواند به ترویج اقتصاد آب‌محور کمک کند. همچنین خلاف روح سند امنیت غذایی است. در سند امنیت غذایی گفته شده که باید ۳۰ میلیارد متر مکعب آب در بخش کشاورزی صرفه‌جویی شود و ۵ میلیارد ناترازی آب تا ۱۴۰۴ کم شود. این طرح‌ها باید از همان ابتدا رد شوند. سازمان محیط‌زیست باید به دولت‌مردان نشان دهد محیط‌زیست اتفاقاً فرصتی برای توسعه اقتصادی یک کشور است و باید راهکارهایی نشان سیاستمدان دهد که می‌توانیم با ترویج آنها به اقتصاد شکوفا برسیم.»

مدیر جدید سازمان محیط‌زیست باید با سازمان‌های مردم‌نهاد تعامل کند

این کنشگر محیط‌زیست همچنین عنوان می‌کند: «در برنامه ۵ساله هفتم، وزارت نیرو موظف شده است ۱۵ هزار مگاوات برق از انرژی‌های نو فراهم کند و سازمان حفاظت محیط‌زیست الان باید نظارت کند که این بند محقق شود و اجازه تأسیس نیروگاه‌های حرارتی بیشتر را تا موقعی که بستر تولید این ۱۵ هزار مگاوات فراهم نشود، دیگر صادر نکند. تا به این ترتیب میزان بار آلایندگی، مصرف ماژوت و افزایش ناترازی آب‌خانه‌ها افزایش پیدا نکند.»

درویش همچنین به افزایش تعامل با سازمان‌ها مردم‌نهاد نیز اشاره می‌کند: «خانم انصاری باید تعاملش را با سازمان‌های مردم‌نهاد افزایش دهد. در دوره قبلی سازمان محیط‌زیست به شدت امنیتی‌شد و با هیچ‌کدام از سازمان‌های مردم‌نهاد ملاقاتی صورت نگرفت. این امر سگفت‌آور بود و در هیچ دوره‌ای از سازمان محیط‌زیست سابقه نداشت که رئیس سازمان محیط‌زیست با سازمان‌های مردم‌نهاد حاضر به ملاقات نشود، اما در دوره قبل این اتفاق افتاد. امیدوارم خانم انصاری از این ماجرا درس بگیرد و درهای محیط‌زیست را روی تشکل‌ها باز بگذارد.»

منصوری: میانکاله به مدیر ملی نیاز دارد

از مناطق چالشی چندسال اخیر در حوزه محیط‌زیست، تالاب میانکاله بود. حر منصوری از کنشگران این منطقه درباره اولویت‌های زیست محیطی منطقه حفاظت شده میانکاله نیز می‌گوید: «پس از دو سال پیگیری و مشخص و محرز شدن تخلف‌های متعدد در واگذاری زمین ۱۰۰ هکتاری پتروشیمی و دادن هزینه‌های گزاف، انتظار می‌رود مسائل مرتبط با پتروشیمی میانکاله پیگیری شود. یکی از آنها خلع ید زمین پتروشیمی میانکاله است که همچنان تجهیزات و تأسیسات پتروشیمی در منطقه حفاظت‌شده وجود دارد و هر آن ممکن است مجدداً فعالیت‌شان را آغاز کنند. مساله پتروشیمی تهدیدی برای میانکاله محسوب می‌شود. به‌نظر من حتی خشک شدن قسمت غربی تالاب نیز به‌مراتب کمتر از آسیب احتمالی در فضای میانکاله است؛ چراکه احداث پتروشیمی، آلودگی زیست محیطی منطقه را تا ده‌های آتی تأمین خواهد کرد و احتمال دارد برای همیشه قسمت غربی تالاب میانکاله را از دست دهیم. در صورتی‌که خشکسالی و کاهش تراز می‌تواند طی سال‌ها جبران شود.»
منصوری همچنین عنوان می‌کند: «درخواست دیگرم و به‌نظم اولویت دیگر رئیس سازمان محیط‌زیست درباره منطقه میانکاله این است که مدیریت منطقه حفاظت‌شده میانکاله باید فرا استانی باشد و به‌صورت ملی مدیریت شود. در واقع مدیری ملی برای منطقه در نظر گرفته شود؛ چراکه منطقه حفاظت‌شده میانکاله در دو استان قرار دارد و دعوای‌های مزاندان و گلستان بر سر میانکاله هر روز آسیب جدیدی به منطقه وارد می‌کند. زمانی که یک آسیب و تهدیدی در منطقه وجود دارد، هر دو استان شانه خالی می‌کنند و هر کدام رفع آسیب را به‌عهده دیگری می‌اندازند. مثل مرگ و میر پرند‌ها یا ورود گسترده پساب‌های صنعتی، کشاورزی و توسعه بدون مجوز گردشگری انبوه در سال‌های گذشته نشان داداگر مدیریت منطقه حفاظت‌شده میانکاله فرااستانی و ملی نباشد، تعارض منافع رخ خواهد داد و مدیریت یکپارچه‌ای را برای حفاظت شاهد نخواهیم بود. فضایی مانند میانکاله با تمام مشکلات و مسائلی که دارد، نمی‌تواند زیر نظر یک شهرستان قرار گیرد. اخیراً یکی از مسئولان شهر برای جلوگیری از شناکردن غیرمجاز در تالاب، در ساحل خندق کشیده است. در منطقه حفاظت‌شده بین‌المللی این اتفاق افتاده است و اگر مدیر ملی وجود نداشته باشد، تصمیم‌ها سلیقه‌ای خواهد بود.»

میلیون‌ها کاربری است که بخش بزرگی از زیست خود را در بستر مجازی طی می‌کنند. زمانی که این قدرت‌ها همه شبکه‌های ارتباط جمعی به غیر از یکی از آنها را تحت سلطه خود می‌بینند، تمام تلاش خود را می‌کنند تا این پازل نفوذ را تکمیل کنند. هنوز جلسات دادگاه مالک تلگرام در پاریس تشکیل نشده و مشخص نیست که آیا دوروف خواهد توانست خود را از اتهامات وارد شده تبرئه کند یا خیر. در غیر این صورت با توجه به مناسبات سیاسی امنیتی حاکم بر جهان می‌توان یکی از شروط خطرناک آزادی‌او را حدس زد؛ «اطلاعات کاربران تلگرام را در اختیار ما قرار بده»؛ طبق ادعاهای مکرر مالک تلگرام، این پلتفرم هیچ‌گاه داده‌های خود را در اختیار دولت‌ها قرار نداده و همان‌طور که اشاره شد تمهیداتی اندیشیده که در صورت رخ دادن هرگونه مشکلی، تمامی این اطلاعات را سرور‌ها حذف شوند. بنابراین پذیرش این شرط از سوی او چندان راحت به نظر نمی‌رسد. به‌رحال باید منتظر بود و دید درنهایت چه اتفاقی برای یکی از پرطرفداترین شبکه‌های اجتماعی بین‌المللی رخ خواهد داد.

سانسور آسانسوری

یکی از ابعاد این خبر که کمتر به آن پرداخته شد، تغییر نحوه کارکرد رسانه‌ها در طول سالیان گذشته است. بر این اساس می‌توان سه مرحله را برای آن متصور شد:

- رسانه‌های اولیه مانند روزنامه‌ها، رادیو و تلویزیون غالباً توسط دولت‌ها کنترل می‌شدند یا تحت نظارت شدید آنها بودند. برای مثال در بسیاری از کشورهای اروپایی قرون وسطی، چاپ و نشر تحت نظارت حکومت‌ها بود و دولت‌ها قوانین سختگیرانه‌ای برای سانسور و کنترل محتوا داشتند.
- رفته‌رفته با توسعه بازارهای آزاد، رسانه‌ها به تدریج از کنترل مستقیم دولت‌ها خارج و به نهاد‌های مستقل تبدیل شدند که از طریق تبلیغات و فروش محتوا درآمد کسب می‌کردند. این فرآیند با ظهور و توسعه اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، سرعت بیشتری گرفت و باعث شد تا رسانه‌ها بتوانند مستقل‌تر عمل کنند.

درنهایت امروز با وضعیتی روبه‌رو هستیم که ظاهراً آزادی‌های وسیعی بر شبکه‌های اجتماعی حاکم است اما در عمل این شبکه‌ها با نوعی کنترل‌گری و سانسور مدرنی روبه‌رو هستند. شبکه‌های اجتماعی مثل فیسبوک، اینستاگرام و توییتر از الگوریتم‌های پیچیده‌ای برای فیلترکردن محتوا استفاده می‌کنند. این الگوریتم‌ها می‌توانند به‌صورت خودکار محتواهای نامناسب یا مخالف با قوانین جامعه کاربری را حذف یا دسترسی به آنها را محدود کنند. در واقع سانسور حذف‌نشده؛ بلکه از نوع پله‌ای و سخت به آسانسوری و نرم تبدیل شده است. به‌رحال چه بخواهیم و چه نه، دیگر نمی‌شود محتواهای مجازی را به شکل گذشته کنترل و سانسور کرد. شما هرچقدر هم بخواهید هوشمندانه مالک یک شبکه اجتماعی را دستگیر کنید و مخفیانه به یک سانسور آنلاین نفوذ کنید، زودتر از عملیات انجام شده، خبر و بازتاب‌هایش را از رسانه‌های جهانی می‌شنوید. چنانچه هنوز اتهامات دوروف مشخص نیست و جلسات دادگاه برگزار نشده اما فرانسه زیر مشت و لگد رسانه‌های مختلف بین‌المللی و حتی محلی قرار گرفته است.

فرهیختگان

روزنامه

دوشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۳

شماره ۴۲۱۶

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE